

เจียงพร้านางแอ

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Carallia brachiata* (Lour.) Merr.

วงศ์ : RHIZOPHORACEAE

ลำต้น :

สูง 25-30 เมตร ลำต้นตั้งตรง เปลือกสีน้ำตาลอมแดงถึงน้ำตาลอมเทา ผิวเรียบ มีรูอากาศมาก หรืออาจพบเปลือกต้นหนาแตกเป็นร่องลึกตามยาว อาจพบลักษณะคล้ายรากค้ำจุนแบบ prop root เป็นเส้นยาว หรือออกเป็นกระจุกตามลำต้น หรือส่วนโคนต้น

ใบ :

ใบเดี่ยวเรียงตรงข้ามสลับตั้งฉาก รูปวงรีแกมรูปขอบขนาน หลังใบสีเขียวเข้ม เป็นมันหนา ก้านใบสีอ่อนกว่า และมีจุดสีดำกระจาย ปลายใบมนมีติ่งเล็ก ฐานใบสอบแหลม ขอบใบเรียบเป็นคลื่น มีหูใบหุ้มยอดอ่อน เมื่อร่วงจะเห็นรอยแผล บริเวณข้อพองเล็กน้อย แผ่นใบเกลี้ยง หนาและเหนียว

ดอก :

ดอกช่อแยกแขนง ออกที่ซอกใบหรือปลายกิ่ง แตกแขนงเป็น 4 กิ่ง ดอกย่อยจำนวนมากขนาดเล็ก มักเรียงตัวแน่นเป็นช่อกลม กลีบดอกขนาดเล็ก รูปร่างเป็นแผ่นกลม สีเขียวอมเหลือง เกสรเพศผู้มี 10-16 อัน กลีบเลี้ยง 5 กลีบ เชื่อมติดกันเป็นรูประฆัง รูปร่างเกือบเป็นแผ่นตรง

ผล :

ผลสดแบบมีเนื้อ รูปทรงกลม ขนาดเล็ก ออกเป็นกระจุก มีกลีบเลี้ยงด้านบน คล้ายมงกุฏ ผิวผลเป็นมัน มีเนื้อบางสีเขียวห่อหุ้ม ผลแก่สีส้มปนแดง

เมล็ด :

เมล็ดรูปไตสีน้ำตาลเข้มหรือดำ มีเยื่อหนาสีส้ม รับประทานได้ ออกดอกและติดผล ราวเดือนเมษายนถึงสิงหาคม

สรรพคุณ :

- ลำต้นฝนน้ำกินแก้ไข้ ต้มน้ำดื่มบำรุงร่างกาย เป็นยาเจริญอาหารสำหรับ สตรีหลังคลอด ผสมลำต้นเคด
- เปลือกต้นต้บตำต่อน ต้มน้ำดื่ม แก้ผดผื่นคัน

ประโยชน์ :

- ใบและเปลือกมีฤทธิ์ต้านเชื้อแบคทีเรีย และต้านอนุมูลอิสระ

ชื่ออื่น :

สีพันนางแอ นกข่อ ส้มป้อม บงคด โองนัง แก๊ก วงคด องคต แคนแห้ง ต่อไล่ สันพริ้งนางแอ
ร่มคมขวาน ขิงพริ้ง บงม้ง ม่วงม้ง หมักม้ง สีพัน เขียวพริ้งนางแอ

พบที่มรดกโลก อินเดียน ภูฏาน ศรีลังกา จีนตอนใต้ พม่า ภูมิภาคอินโดจีนและมาเลเซีย ฟิลิปปินส์
นิวกินี ออสเตรเลียตอนบน และหมู่เกาะแปซิฟิก ในไทยพบทุกภาค ขึ้นตามป่าเบญจพรรณ
ป่าดิบแล้ง ป่าพรุ และป่าดิบชื้น ความสูงถึงประมาณ 1300 เมตร

อ้างอิง :

- <https://phar.ubu.ac.th/herb-DetailPhargarden/218>
- <http://www.qsbg.org/Database/plantdb/mdp/medicinal-specimen.asp?id=141>
- <https://www.dnp.go.th/botany/mindexdictdetail.aspx?runno=1649>
- <https://www.thairath.co.th/news/local/1582998>